

Storstrøm
J.nr. NST-422-01312
Ref. kirjo
Februar 2016**NOTAT****Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for Natura 2000-område N161 Søer ved Bregentved og Gisselfeld**

Forslag til Natura 2000-plan for *Natura 2000-område 161 Søer ved Bregentved og Gisselfeld* har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar ses på:

<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat – se

www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 2 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende punkter:

- 1) Målsætning og modstridende interesser
- 2) Datagrundlag og indsatsprogram
- 3) Trusler
- 4) Sammenhæng med vandplaner
- 5) Økonomi

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter 1 – 5. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på Naturstyrelsens hjemmeside <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Bemærkninger til planforslaget

1) Målsætning og modstridende interesser

Bregentved Gods finder planforslaget herunder målsætningerne meget ukonkret. Man efterspørger konkrete målsætninger for de enkelte arealer og mener, at problemet er mangelfulde data / basisanalyse (se pkt. 3). Godset spørger, hvad der menes med den overordnede målsætning om økologisk integritet. Godset mener ikke, at målsætningen for rørhøg kan indfries, idet rørskovene er under reduktion pga. faldende næringsstofindhold i søerne. Endvidere spørges om, hvordan målsætningen om en rastebestand på 2.100 grågæs tænkes indfriet (se pkt. 6).

Natura 2000-planen udgør den overordnede ramme for den kommende indsats og har dermed ikke direkte retsvirkning for den enkelte lodsejer. Planerne er bindende for kommunalbestyrelsernes administration af gældende lovgivning. Det har været hensigten med lovgivningen at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-planer. Planernes indsatsprogram vil i videst muligt omfang blive gennemført ved frivillige aftaler.

Den overordnede målsætning om at sikre et områdes økologiske integritet handler om, at den konkrete arealforvaltning så vidt muligt tilpasses områdets naturgivne potentiale for en robust og mangfoldig natur. Det er ikke det naturgivne potentiale, der realiseres, hvis man fx øger tilledningen af næringsstoffer til en sø for at øge rørskovarealet. Omvendt kan etablering af mere naturlig hydrologi i en opstemmet sø som Nielstrup Sø muligvis bidrage til forbedring af levestedsarealet.

Dansk Ornitologisk Forening Storstrøm skriver, at Naturstyrelsen overser modstridende interesser i N161, idet der efter DOF's opfattelse er foretaget én samlet vurdering af naturinteresserne i alle områdets 5 søer. Særligt Nielstrup Sø er en naturligt eutrof sø og bør ikke målsættes som kransnålalgesø. Modsætningen handler om, at Nielstrup Sø tidligere har huset en meget rig fuglefauna med bl.a. en stor hættemågekoloni og sorthalset lappedykker. DOF ønsker vandstanden sænket til det niveau, søen havde, da den var meget fuglerig og medvirkende til udpegningen af fuglebeskyttelsesområdet. DOF foreslår, at det i den overordnede målsætning præciseres, at en målsætning om artsrig undervandsvegetation med kransnålalger kun gælder for søerne i habitatområdet.

Bregentved Gods skriver, at forslaget til Natura 2000-plan overser den modsætning, der er mellem hensynet til forbedring af levestedsarealet for rørhøg (fx i form af større rørskovarealer) og nedbringelse af næringsstofpåvirkningen af søerne, som vil resultere i reducerede rørskovsarealer. Godset spørger, hvad der skal prioriteres.

Natura 2000-område 161 består af fuglebeskyttelsesområde 101, der omfatter hele arealet, og habitatområde 142, der alene omfatter Søtorup Sø og Ulse Sø. Søerne i H142 tilhører typen kransnålalgesø, mens Ejlemade Sø og Nielstrup Sø, der kun ligger i F101, tilhører typen næringsrig sø. Som det fremgår af forslaget til Natura 2000-plan (afsnit 2) gælder mål og indsats for

udpegningsgrundlaget for hhv. habitat- og fuglebeskyttelsesområde kun for arealer inden for den gældende udpegningsgrundlag. Målsætningen om en rig kransnålalgevegetation gælder derfor kun søerne i habitatområdet og ikke søerne udenfor dette. Af den grund er der ingen modstridende interesser, og der er intet belæg i N2000-planforslaget for ikke at søge de tidligere levestedsforhold i Nielstrup Sø genskabt af hensyn til fuglelivet.

Med hensyn til næringsstofbelastningen af søerne contra udbredelsen af levesteder for rørhøg omfattes den situation af en retningslinje fra EU kommissionen. Retningslinjen vedrører tilfælde generelt, hvor menneskeskabte ændringer har favoriseret Natura 2000 arter herunder fugle, men hvor den miljømæssige situation ikke lever op til vandrammedirektivets definition af god økologisk tilstand. I sådanne tilfælde skal målsætningen for arten bringes på linje med målsætningen i medfør af vandrammedirektivet. Naturstyrelsen mener ikke, at der på nuværende tidspunkt er grundlag for at fastslå, at der er en modsætning mellem de nævnte målsætninger, men vil have øje for forholdet i den kommende planrunde.

2) Datagrundlag og indsatsprogram

DOF Storstrøm kritiserer, at Naturstyrelsen i forhold til basisanalysen ikke har inddraget yderligere data i Natura 2000-planforslaget, når det i basisanalysen er anført, at yderligere data "vil med fordel kunne indgå i senere faser af planlægningen". Konkret tænkes der bl.a. på, at der mangler oplysninger om Nielstrup Sø og dens potentiale som levested for en gullistet art som hættemåge. DOF foreslår, at den generelle retningslinje "der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter generelt" præciseres, så det gælder andre arter end dem på udpegningsgrundlaget.

I Natura 2000-planerne er der fokus på de enkelte områders udpegningsgrundlag. Ovennævnte retningslinje refererer således kun til arterne (i dette tilfælde fuglene) på udpegningsgrundlaget for N161. Men det er en forventning, at indfrielse af Natura 2000-planerne vil bidrage til at løfte de nationale målsætninger vedrørende biodiversitet, og som nævnt kan det foreliggende planforslag ikke læses som en forhindring for genopretning af Nielstrup Sø. Inddragelse af yderligere data end dem, der er fremlagt i basisanalysen, vil kunne ske i hele planlægningsfasen, ikke mindst i forbindelse med fastsættelse af konkrete forvaltningstiltag.

DOF Storstrøm påpeger en faktisk fejl, idet der i forbindelse med levestedskortlægningen anføres, at rørsump er mere udbredt i Nielstrup Sø end i Ejlemade Sø.

Naturstyrelsen har tjekket data og fundet en indtastningsfejl i forbindelse med indtastning af arealet af rørsump. Denne fejl er rettet, men rettelsen har ikke ført til ændret tilstandsvurdering af Nielstrup Sø som levested.

Bregentved Gods mener, at Natura 2000-planen er ukonkret, fordi basisanalysen er ukonkret og man eksempelvis ikke kan læse, hvordan naturtyperne udvikler sig eller vurderes konkret.

Naturstyrelsen er enig i, at der endnu ikke er datamæssig baggrund for at vurdere naturtypens udvikling (der er kun én, nemlig kransnålalgesø). Det har fra miljømålslovens vedtagelse været kendt, at der ikke ville være målrettede datasæt tilstede for alle arter og naturtyper, hvorfor det fremgår af lovbemærkningerne, at Natura 2000-planerne løbende vil blive udbygget med nye overvågningsdata. Naturstyrelsen har ved udarbejdelse af planerne taget højde for, at datagrundlagets soliditet fortsat er forskelligt ved for arter og naturtyper med solide og opdaterede datasæt at formulere mere konkrete mål og krav til indsatsen, end for de hvor data er mindre præcise.

3) Trusler

DOF Storstrøm skriver, at der er et højt – og måske stigende – trusselsniveau for områdets yngle- og rastefugle. I Søtorup Sø plages søens rørhøgepar af bl.a. fiskeri i kanten af rørskovene, som fører til redeplyndringer fra krager. I Ulse Sø er der et generelt problem med motoriseret vandsportsaktivitet.

DCE, Aarhus Universitet, har i rapporten "Vurdering af forstyrrelsestrusler i Natura 2000-områderne" fra 2013 vurderet, at der "næppe forekommer forstyrrelser af et omfang i vinterhalvåret, der kan true eller hindre gunstig bevaringsstatus for trækfuglene på udpegningsgrundlaget". I forhold til trusselsniveauet mod ynglende vandfugle har NST på baggrund af en henvendelse til ministeren i foråret 2015 underrettet lodsejer om reglerne i jagt- og vildtforvaltningslovens § 6a, stk. 2, efter hvilke man ikke forsætligt må ødelægge eller beskadige fuglereder.

4) Sammenhæng med vandplaner

Bregentved Gods beklager, at man har valgt at lægge vanddelen af Natura 2000-planen over i de kommende 2. generationsvandplaner, da man derved mister overblikket over Natura 2000-planens mål og virkemidler.

Det er politisk besluttet, at der er en arbejdsdeling mellem planerne, således at vandplanlægningen tager sig af vandkvalitet i vandløb, større søer, kystvande og fjorde, mens Natura 2000-planlægningen tager sig af småsøer og hydrologien på terrestriske naturarealer. Denne opdeling er uændret i forhold til 1. plangeneration.

5) Økonomi

Bregentved Gods spørger med henvisning til den konkrete målsætning vedrørende grågås, hvem der skal betale for de betydende og stigende skader fra grågås i hele yngle- og rasteperioden.

For trækfuglene er det en direkte følge af fuglenes antal, hvor de repræsenterer internationalt eller nationalt vigtige forekomster, at fuglene er på udpegningsgrundlaget. Der er for 8 trækfuglearter, bl.a. grågås, på nuværende tidspunkt tilstrækkelig viden til at fastsætte et måltal. Målfastsættelsen er i Natura 2000-planerne foretaget ved en gennemsnitsberegning af de årlige maksimums forekomster i den bedste 6-årige periode siden fuglebeskyttelsesdirektivets tiltrædelse. Der udbetales ikke erstatning for vildtskader i Danmark. Derimod gives der normalt i henhold til vildtskadebekendtgørelsen tilladelse til regulering af gæs, såfremt disse gør skade på afgrøder.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for 2016-2021 for Natura 2000-område N161 Søer ved Bregentved og Gisselfeld

På baggrund af de indkomne bemærkninger er der foretaget en genberegning af levestedskortlægningen for Nielstrup Sø.

Der er endvidere foretaget justering af teksten i afsnit 1. "Natura 2000-planlægning" og afsnit 4. "Indsatsprogram" - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat. Endvidere henvises der nu under søjlediagrammerne over fordeling af tilstandsklasser for de kortlagte artslevesteder til en detaljeret geografisk baseret afbildning i [MiljøGis](#).

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1: Indkomne høringssvar til Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for Natura 2000-område N161 Søer ved Bregentved og Gisselfeld

- 20150504215300300 Bregentved
- 2015041223002130 DOF Storstrøm